Жиг се жигом потире

Пише: Драгомир Анђелковић
четвртак, 05 март 2009 15:10

Није било лако бити Немац после завршетка Другог светског рата. Не само нацисти, већ и Немци у целини, у филмовима и стриповима, романима и кабареима, приказивани су као зли, а богами често и глупи. Где год да су грађани некадашње Западне Немачке кретали, сусретали су се са негативним стереотипима.

С временом, они су бледели, али нису нестали. Оно што је било још горе од туђих стереотипа, то је да су и сами Немци, у контексту наметнуте политике денацификације, од малих ногу морали да прихватају, бар део колективне кривице. Нацисти су урадили ужасне ствари, и самим тим што су били њихови сународници, досуђено им је да морају да црвене (или да се праве да то раде).

Наизглед, негативно немачко искуство о коме смо говорили, требало би да допринесе њиховом критичком односу према сличном пропагандном третману другог народа. Међутим, није тако. Живот није хумана бајка. Ради прања или бар релативизације сопствене прошлости, бројни немачки медији и новинари, али и истраживачи разних врста, учествовали су у доба распада СФРЈ и ратова за југословенско наслеђе, у креирању и ширењу лажне слике о српском народу.

Што су више пута помињани измишљени српски концентрациони логори, то је за Немце био мањи терет уистину ужасног Аушвица. Пропорционално томе колико је увеличаван број жртава у Сребреници, мање су Гебелсове и Герингове сународнике прогањале сенке страдалих током Холокауста. Живот је такав, туђа мука сопствену ублажава, а туђа недела олакшавају грижу савести због својих. Нема везе да ли су туђи злочини измишљени или преувеличани, битно је да обичном Немцу прича делује убедљиво.

О томе да су Немци, макар у сфери душевног растерећења, међу највећим профитерима медијске сатанизације Срба, подсетила ме је једна књига. У питању је „Историја Србије од 19. до 21. века“, немачког историчара, професора на Берлинском универзитету, Холма Зундхаусена.

Та историја је, пре свега, намењене немачким читаоцима. Да им покаже да су њихове бољке, ма колико имале тежак појавни облик, ипак само пролазног карактера. Рационални Немци, народ који је свету дао много тога доброг, имао је мрачну епизоду са нацизмом, али, хвала Богу, она је прошла. Сада су ствари дошле на своје. Но, несрећни Срби су од вајкада оптерећени митовима и готово су неспособни да учине ишта добро. Уз то су и маргинална појава у историји. Јадни, и када се сутра пробуде биће исти као јуче. Додуше, од њих су несрећнији суседи, који морају да стрепе од српског експанзионизма и других мрачних работа.

Срби се приказују као људи којима је судбина да буду зле паније, а Немци могу да се утеше, јер они су то морали да буду тек кратко. Књига прожета таквим духом, а у функцији пропаганде (и вероватно из незнања) препуна материјалних грешака и злоупотреба прошлости, преведена је на српски језик захваљујући подршци немачког и аустријског министарства спољних послова. Ваљда, да и ми осетимо како је било Немцима док су их у циљу индоктринације бомбардовали страним, руку на срце исто тако малициозним, виђењима њихове прошлости.

И уз то, и да наши национални мазохисти добију култно историјско штиво. Да се сами додатно учврсте у уверењу да је њихов народ најгори на свету, и да такво уверење, колико год је могуће, распростиру међу сународницима (и то ће сигурно помагати разне фондације).

Знају Немци да се усуда Другог светског рата тако лако неће ослободити, па настоје да не допусте да лако зацели и туђа рана изазвана жигосањем. Шта има везе што је, за разлику од њихове, незаслужено (а и њихово колективно кажњавање је било непримерено). Важно је да боли, и да се међу нама увек нађу они – унутар разних Хелсиншких одбора, Жена у црном, Комитета правника за људска права, Пешчаника – који ће свет подсећати на нашу „кривицу“ и тако давати додатни набој и убедљивост страним антисрпским стереотипима.